

تصمیمات محاکم

تصمیم دیوان عالی تمیز فرانسه در مورد تفکیک جرم کلاه برداری از جرم جعل

نموده اند از جمله در برابر دادن نوشته که دارای امضای گس دیگر بوده مبلغی پول از یک شرکت گرفته اند که متهم ادعای ارتباط با صاحب امضاء داشته و بر خلاف واقع اینطور جلوه داده که آن زن که شریک او بوده از آن کس قرض کرده است. نظر بانکه اگر از مندرجات حکم بر آید که متهم برای رها شدن از چنگال آن شرکت که مبلغی سرمایه او را کلاه برداری کرده بوده مرتکب این عمل خلاف واقع شده و چنین نوشته داده است هیچگاه از حکم مزبور برنمیآید که نوشته مورد استناد که حکم محکمه هم حاکی از رسیدگی حاکم قضیه بان نیست بتواند صورت جعل بخورد بگیرد و چون محکمه استیناف بدون آنکه تحلفی از مواد نامبرده قانون مجازات نموده باشد نوشته مزبور را صرفاً یک عمل تقلبی دانسته که تنها تشکیل جرم کلاه برداری داده است بنابراین اعتراضات مستدعی تمیز غیر وارد و حکم مزبور ابرام میشود.

ترجمه از مجموعه آراء تمیزی فرانسه شماره (۷)

ماه ستامبر - اکتوبر ۱۹۳۶

کسی در محکمه استیناف (من پلیمه) با اتهام جرم کلاه برداری محکوم بچهار ماه حبس و ۵۰ فرانک جریمه شده - محکوم علیه از حکم مزبور تمیز خواسته - دیوان عالی تمیز در حکم ماه ۱۰ ۱۹۳۶ مورخ ۱۲۴ اکتوبر ۱۹۳۶ پس از رسیدگی چنین رأی داده است :

حاصله اعتراض مستدعی تمیز این است که محکمه استیناف بر خلاف مواد ۵۰۰۰ قانون مجازات صادر شد زیرا محکمه جرم متهم را شرکت در کلاه برداری دانسته باین عموماً که بشراکت بکفر دیگر که با هم در یکجا منزل داشته و با هم کار میکردند مبلغی پول از راه کلاه برداری بدست آورده است در صورتی که هیچیک از این جهات باعث مجرمیت متهم نمیشده و با فرض شرکت متهم در ارتکاب جرم موضوع منطبق با استفاده از جعل می شود که سببگی آن از - لاجرم محاکم جنبه خارج است نظر بانکه از مفاد حکم محکمه چنین مستفاد میشود که بکفر زن با متهم مزبور بانفاق بکفر دیگر از کسان مختلف مبلغی پول بعنوان قرض گرفته و وجوه در بافتی زات ملک و تصرف

تصمیم دیوان عالی تمیز

راجع بمرجع صلاحیت در مورد اتهام مستخدمین شهر بانی

بارتشاء کمتر از ۲۰۰ ریال

بموجب ماده (۴) قانون متهم دیوان جزا مصوب آذر ۳۰۸ - جرم های - تلاس و کلاه برداری که دقیقاً ارتکاب شده و از ۵۰۰ ریال بفراتر است و یا بدفعات واقع و مجموع آن ۵۰۰ ریال یا کمتر است و همچنین جرم ارتشاء

بموجب قانون مرجع محاکمه ما مورین شهر بانی و آمار مصوب اسفند ۱۳۱۰ - تعقیب جزائی امورین شهر بانی و اداره آمار و ثبت احوال در مورد احتیاج و ارتشاء در محاکم ارتش پول خواهد آمد.

که رسماً واقع شده و ۲۰۰ ریال یا کمتر است و باید دعای ارتکاب و مجموع آن ۲۰۰ ریال یا کمتر است در محکمه اداری همان وزارتخانه یا مؤسسه که مرتکب مستخدم یا مأمور آن است رسیدگی خواهد شد.

نظر بانکه مرجع صلاحیت محاکمه این نوع متهمین بموجب قانون مذکور مصوب اسفند ۳۱۰ طوع اطلاق محاکم ارتش است بنابراین ظاهراً باید در تمام موارد ارتکاب محاکمه آنها در صلاحیت محاکم ارتش باشد. از طرف دیگر تعمیم ماده ۱۰ قانون متمم دیوان جزا راجع به تفسیر ارتشاء و اطلاق ماده (۴) راجع به صلاحیت محاکم اداری در اتهام کمتر از ۵۰۰ و ۲۰۰ ریال که بقوت خود باقی است اطلاق قانون مذکور را مقید می نماید بنابراین باید در این صورت محاکمه آنها در محاکم اداری باشد.

دیوان عالی تمیز بر اثر اختلاف در صلاحیت در مورد دو نفر پاسبان با اتهام اینکه شبانه بقهه مخانه رفته و بعنوان ایسکه مامورند قهوه خانه را بپندند مشتریان را بیرون کرده و ۳ ریال هم از قهوه چینی گرفته اند که او را جلب ننگند که بدو در محکمه اداری شهر بانی تحت تعقیب و تعهدان

آنکه حرم عمومی است قرار عدم صلاحیت داده و پرونده را بدیوان حرب فرستاده اند مستنظ دیوان مزبوع را بدیوان آنکه عمل کلاه برداری و در صلاحیت محاکم عمومی است قرار عدم صلاحیت با موافقت مدعی العموم صادر و پرونده را نزد مستنظ عدلیه فرستاده اند - او نیز پس از اخذ توضیحات حرم را ارتشاء دانسته و قرار عدم صلاحیت با استناد صلاحیت محاکم اداری با موافقت مدعی العموم صادر و پرونده را برای رفع اختلاف بدیوان عالی تمیز فرستاده است.

و شعبه (۵) پس از رسیدگی و حکم شما ۱۰۲۳۵ در ۱۸۱۴ مورخ ۱۶ اردیبهشت ۱۳۰۸ چنین رأی داده است :
(با الاحظه محتویات پرونده و تعمیم مذکور در ماده ۱۰ قانون متمم قانون جزای عمال دولت مصوب ایان ۱۳۰۸ عمل انتسابی بدون تفریم مشمول عنوان ارتشاء است و طبقه ماده (۴) همان قانون رسیدگی به آن از صلاحیت محاکم اداری است بنابراین صلاحیت رسیدگی متعلق به محکمه اداری شهر بانی خواهد بود که اداره متبوعه متهمان است و قرارهایی که برخلاف این نظریه صادر شده بی مورد بوده و الفاء منتهی است)

تصمیم دیوان عالی تمیز بر نقض

در موردی که محکمه مدعی به را صحیحاً مشخص نکرده

و بدون تشخیص کامل حکم صادر کرده است

حیاط اندرونی را که بموجب انتقال نامه ملکی مدعی و متصل به عمارت بیرونی مزبور است بدائرة اجراء معرفی نموده که بطور مزایده بفروش برسد و برای اثبات دعوی خود استناد بانقل نامه و معاينه محلی نموده و محکمه پس از رسیدگی و معاينه محل بوسیله عضو علی البدل و ترسیم نقشه بایگانی شده در پرونده بشرح حکم مستأنف عنه دعوی مدعی را محکوم به بطلان دانسته است و خلاصه اعتراض مستأنف اینکه نقشه ترسیمی با صورت سند بیع

گسی بعنوان اعتراض بر اجراء حکم در مورد تطبیق محکوم به به محکمه بدایت عارض و محکمه پس از رسیدگی اعتراض او را غیر وارد و محکوم به بیحقی کرده است - محکوم علیه استیناف داده - محکمه استیناف پس از رسیدگی چنین رأی داده است : (خلاصه دعوی مدعی این بوده که پدر مشار الیه ورشکست شده و مدیر تصفیه عمل او که در مقابل طلب مدعی علیه محکوم گردیده از يك قطعه عمارت بیرونی مورد وثیقه محکوم له اعتراض و

شرطی مسأله مطابقت ندارد و لازم بود حدود ملک در معاینه محلی بوسیله خورده فنی بعمل آید - قطع نظرات از اینکه بانتهای نامه ابرازی مسأله طب محتویات پرونده بدوی دعوی جمع شده حدود مندرجه در انتقال نامه با نقشه ترسیم شده که در پرونده بایگانی است در قسمت حد غربی آن مختلف تعیین و ترسیم گردیده که ایراد است بامدک ابرازی خود مدعی تطبیق نمیتواند و بوقیله محکمه معاینه محل و تعیین حدود آن که ملک محصور بوده و مطابق صورت مجلس از اصحاب دعوی و همسایگان سؤال و قید گردیده از مواردی نیست که خبره و متخصص فنی لازم داشته است بنا بر این اعتراض مستألف غیر وارد و حکم مسأله عنده تأیید میشد - محکوم علیه تمیز خواسته - دیوان عالی تمیز شعبه (۴) پس از رسیدگی در حکم شماره ۱۴۱۸۴/۱۴۹۱ مورخ شهریور ۱۳۱۶ چنین

رای داده است :

(بطوریکه محتویات پرونده و نقشه ترسیمی و قبالة استنادی طرفین حکایت دارد مؤثر مستدعی تمیز دارای دو باب خانه بوده و خانه مورد معامله مدعی علیه در سند معامله شرطیه خانه بیرونی مبین شده که حدود مندرجه در همان سند باخانه مورد اعتراض مطابقت ندارد و برعکس در سند مدرکیه مدعی خانه اندرونی قید شده و حدود آن با حدود ترسیم شده در نقشه معاینه محلی به استناد یک قسمت از حد غربی مطابقت دارد با اینحال قبل از آنکه معین شود کدام یک از این دو خانه بیرونی و کدام یک ازرونی است بهادرت بهدور حکم موجه نبوده است بنا بر این رسیدگی محکمه ناقص و حکم تمیز عنه بموجب ماده (۳۴۰) قانون اصول محاکمات حق فی با اتفاق آراء منقوض است)

تصمیم دیوان عالی تمیز بر نقض

در مورد رسیدگی محکمه عدلیه نسبت به حکمی که از محضر شرع

صادر شده بوده و مورد اعتراض شخص ثالث واقع گردیده

بموجب ماده ۳۱۳ قانون آرمایش - اعتراض اصلی را باید بموجب عریضه تقدیم نمود و این عریضه بمحکمه رجوع میشود که حکم منقض شده از آنجا صادر شده ترتیب محاکمه مثل ترتیب محاکمه بدوی است .
بموجب ماده ۷ قانون محاکم شرع مصوب آذر ۱۳۱۰ - موارد ارجاع بشرع منحصر بمورد دعوی در اصل نکاح و طلاق و مورد ماده ۱۰ قانون ازدواج و مورد اقامه بنه و یا خلف و احلاف طبق قانون مخصوص و مورد نصب قلم یا ناظر یا ضم امین است .
دیوان عالی تمیز مورد اعتراض ثالث را نیز از موارد ارجاع بمحکمه شرع میدانند و اراء متعدد صادر کرده که از جمله این حکم است :

کسی مدعی به دو باب اطلاق بمحکمه بدایت بر کسی اقامه دعوی کرده محکمه طبق قانون وقت دعوی را ارجاع بمحضر شرع کرده و از محضر حکم محکومیت مدعی علیه صادر شده و در مرحله تجدید نظر از حکم محضری (طبق قانون سابق) نیز حکم مزبور تنفیذ شده و محکمه طبق حکم محضری حکم صادر و اجرا کرده است . پس از اجراء از طرف شخص ثالث بعنوان ملک متصرفی بر حکم مزبور اعتراض شده محکمه بدایت پس از رسیدگی حکم مورد اعتراض را نقض و حکم مالکیت منقض ثالث میدهد . محکمه استثنائی پس از رسیدگی حکم بدوی را تأیید کرده - محکوم علیه تمیز خواسته - دیوان عالی تمیز شعبه (۴) در حکم شماره ۱۴۱۲۸/۱۴۹۳

مورخ ۱۶۶۲۵ پس از رسیدگی چنین رأی داده است:
(نظر باینکه اعتراضات معترض ثالث صریحاً راجع است بمبانی و مدارک حکم صادر از محضر شرع که مبناي حکم معترض علیه است و مرجع رسیدگی و اعتراض ثالث مطابق روح ماده ۳۱۳ قانون آزمون همان محکمه است

که حکم معترض عنه را صادر کرده است بنا بر این ورود محکمه ابتدائی و صدور حکم رأی بید آن در محکمه استیفاء صحیح نبوده و حکم ممیز عنه بموجب ماده ۳۴۰ قانون مزبور بانفاق آراء منقوض است)

تصمیم دیوان عالی تمیز بر ابرام

در مورد عدم کفایت تحقیقات مامورین برای مجرم شناختن متهم

بموجب ماده ۳۲۴ اصول محاکمات جزائی - هرگاه اشخاصی که برای تحقیق امور جرائم مقرر شده اند اعلام یا گزارش در موارد جنحه به محکمه بدهند اظهارات و اطلاعات آنان معتبر است مگر آنکه خلاف آن ثابت شود. رسول نام باهام تهیه و بکار انداختن آلات و افزار عرق کشی مورد تعقیب مالیه واقع و نتیجه مبلغی بمبنای دیوان جریمه از او گرفته اند و مبلغی هم مطالبه کرده اند - متهم با استناد ماده (۸) قانون مجازات قاچاق به محکمه بدایت شکایت و محکمه اورا تبرئه کرده و محکمه استیفاء نیز آن حکم را تأیید کرده است .

اداره مالیه از حکم مزبور تمیز خواسته - دیوان عالی تمیز شعبه (۲) پس از رسیدگی در حکم شماره ۶۳۰۶۳ از ۱۴۸۷ مورخ ۱۶۶۲۹ چنین رأی داده است :
قسمتی از اعتراضات درخواست کننده تمیز بر محکمه محکمه استیفاء را امر باینکه بر حسب دلائل و شواهد موجود متهم در موقع تقطیر عرق حضور داشته و این مسئله مؤید اظهارات مأمورین کشف است چون راجع به ماهیت دعوی و ایراد بنظر محکمه حاکمه است و اعتراض قانونی محسوب نمیشود اصولاً قابل رسیدگی در مرحله تمیزی نیست

و اعتراض دیگر ادا مالیه خلاصه آنکه (استناد محکمه استیفاء به تأیید حکم بدوی عدم تعیین منشاء اطلاعات مازر ان کشف قاچاق بوده در صورتیکه گزارش مأمورین کشف که ناشی از رویت یا مبنی بر تحقیقاتی باشد که در اطراف قضیه نموده باشند مادم که خلاف آن ثابت نشده معتبر خواهد بود) بر حکم مورد درخواست تمیز وارد نیست چه گزارش مأمورین صلاحیت دار که مطابق ماده ۳۲۴ اصل محاکمات جزائی معترض شناخته شده اولاً اگر اشکالی است که مبنی بر مشهودات آنها باشد و شامل آنچه در نتیجه تحقیقات خود گزارش دهند و اظهار عقیده نمایند نخواهد بود و در این موضوع صورت مجلس رسم مأمورین که در پرونده ادا مالیه ملاحظه میشود اساساً راجع بکشف اشیاء از منزل باقر نام است و در ذیل آن نوشته شده (در نتیجه تحقیقات معلوم شده که رسول نام نیز با باقر شرکت دارد) و علاوه در نتیجه تحقیقات محکمه عدم تعلق آلات و ادوات مکشوف بمتهم (رسول) ثابت شده است و بالجمله چون از جهت رعایت اصول محاکمه و قه این اشکال مؤثر موجب نفی بنظر نمیرسد حکم مورد درخواست تمیز بانفاق آراء ابرام میگردد